

DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

letnik XIX

maj 1982

št. 5

Na začetku leta smo dobro gospodarili

Ugodno vreme
pripomoglo
k uspehu

V prvem trimesečju 1982 so doseženi zelo dobri poslovni rezultati, največ zaradi ugodnega vremena. Suha zima je omogočila redno sečnjo in večji

**POROČILO O POSLOVNEM USPEHU GOZDNEGA
GOSPODARSTVA NOVO MESTO V OBDOBJU OD 1.
1. 1982 DO 31. 3. 1982**

odkup lesa kot lani v enakem času.

Tako smo v družbenih gozdovih posekali 44.933 m³ lesa,

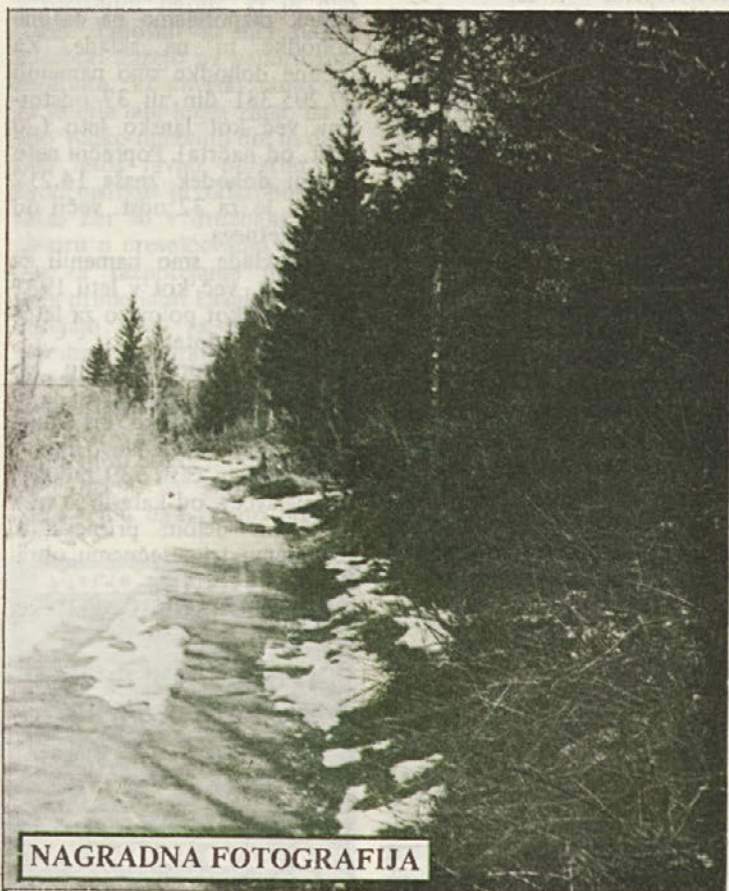
kar znaša 32 odstotkov letnega načrta in je 20 odstotkov več kot v enakem obdobju preteklega leta. To je izredno veliko, saj v prvem trimesečju nismo nikoli dosegli niti četrte letne sečnje. V zasebnih gozdovih smo odkupili ali sami posekali 19.680 m³ lesa, kar znaša 30 odstotkov načrta in 124 odstotkov več kot v istem obdobju preteklega leta. Večji odstotek blagovne proizvodnje je tudi posledica majhnega odkupa v letu 1981, ker je lani v tem času neugodno vreme močno oviralo delo v gozdu. Ob večji proizvodnji smo seveda tudi prodali več lesa. Tako smo iz družbenih gozdov prodali 38.372 m³ (27 odstotkov letnega načrta ali 81 odstotkov več kot lani) in iz zasebnih 15.155 m³ lesa

(23 odstotkov letnega plana ali 119 odstotkov več kot lani).

**Ob povečani
proizvodnji je tudi
poslovni izid
spodbuden**

Ugodni količinski pokazatelji so seveda prinesli ugoden finančni rezultat. Tako je dosežen celotni prihodek 241.426.410 din, kar je za 102 odstotka več kot v enakem obdobju preteklega leta in 26 odstotkov letnega načrta. Materialni stroški znašajo 76.953.569 din ali za 89 odstotkov več kot v letu 1981 in 20 odst. letnega plana. V materialnih stroških so zajeti tudi stroški odkupa, ki znašajo 42.082.371 din, kar predstavlja 55 odst. vseh materialnih stroškov oziroma 2138 din za en kubični meter lesa.

(Nadaljevanje na 48. str.)

NAGRADNA FOTOGRAFIJA

Dva napačna in en pravilni odgovor smo dobili na objavljeno fotografijo v prejšnji številki. Napisanih ugibanj pa je bilo seveda več. Za Vita Dražumeriča, revirnega vodjo iz toka v Trebnjem, naloga ni bila težka. Pravi, da dobro opazuje in da mu podobe iz gozdov, v katerih ima opravke, ostanejo dobro v spominu. Ugotovil je pravilno, da slika kaže gozdno cesto Rdeči kal – Ojstri vrh v gozdnogospodarski enoti Trebnje II., k. o. Korita, oddelek 99, in da je posnetek narejen v smeri Ojstri vrh – Rdeči kal. Značilnosti, po katerih je kraj spoznal, je bukov sestoj, v katerem steljarijo, ovinek na cesti in smreka v ozadju.

Za nagrado bo dobil knjigo Božidar Jakac in Dolenjska.

Enako nagrado bo dobil tisti, ki bo do 8. junija prepoznal današnjo fotografijo in bo to pismeno, v zaprti kuverti, sporočil na naslov: Gozdno gospodarstvo Novo mesto, Gubčeva 15 – Dolenjski gozdar. Če bo na fotografijo več pravih odgovorov, bo dobil nagrado izžrebani.

Tine Furlan in novomeški tozd najboljša v letu 1982

Komisija, ki jo je izbrala sindikalna konferenca Gozdnega gospodarstva Novo mesto, je izbrala najboljšega delavca in najboljšo temeljno organizacijo v letu 1981.

Za najboljšega delavca je izbrala Tineta Furlana, rojenega leta 1935, iz Podhoste. Zaposlen je v tozdu Gozdarstvo Podturn kot traktorist pri spravilu lesa. Komisija je na podlagi podatkov ugotovila, da je delal s traktorjem 190 delovnih dni, presegel normo za 57 odstotkov, delal dobro, imel najmanj okvar na traktorju in na delovno uro porabil 2,16 l goriva, kar je najmanj med vsemi traktoristi. Lani je spravil na kamionsko cesto 5.562 m³ lesa. Tine Furlan pridno deluje tudi v organih upravljanja in v sindikalni organizaciji.

Za najboljšo temeljno organizacijo je komisija izbrala tozdu Gozdarstvo Novo mesto. To je komisija ugotovila na podlagi kazalcev iz 140. člena zakona o združenem delu, s katerimi se izkazujejo rezultati dela delavcev in poslovanja temeljne organizacije, zlasti pa je upoštevala porast učinkovitosti, ki je znašala v letu 1981 14,8- in 69-odstotno izkoriščenost delovnih dni.

Tinetu Furlanu in delavcem tozda Gozdarstvo Novo mesto čestitamo in jim, tudi v bodoče želimo veliko delovnih uspehov!

FRANC MARKOVIČ

Zbrali smo dvakrat več amortizacije kot lani

Letos je začel veljati novi zakon o amortizaciji osnovnih sredstev. Z njim so določene

znatno višje amortizacijske stopnje od prejšnjih. Tako smo obračunali v tem obdobju 9.425.894 din amortizacije, kar je za 120 odstotkov več kot lansko leto in 26 odstotkov letnega plana. Na višjo amortizacijo so vplivale poleg novih amortizacijskih stopenj tudi

lanske in letošnje nabave osnovnih sredstev in revalorizacija osnovnih sredstev ob koncu leta 1981.

Dohodek je zelo važen pokazatelj poslovanja, saj je od njega odvisno tudi izplačilo osebnih dohodkov v skladu z družbenim dogovorom o uresni-

čevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in osebnih dohodkov v letu 1982. Dohodek je dosežen v višini 155.046.946 din, kar je za 108 odstotkov več kot v letu 1981 in 29 odstotkov načrta za tekoče leto.

Poprečni osebni dohodek večji za 32 odstotkov

Obveznosti, ki jih pokrivamo iz dohodka, znašajo 51.322.125 din in so za 81 odstotkov večje od lanskoletnih in predstavljajo četrtno letošnjega načrta. V teh obveznostih so poleg prispevkov sisom in družbenim organizacijam zapopadeni tudi prispevki za biološka vlaganja in prispevki za plačilo delovne skupnosti skupnih služb. Čisti dohodek znaša v tem obdobju 103.724.821 din in je za 124 odstotkov večji od lanskoletnega in pomeni 34 odstotkov načrta za leto 1982. Čisti dohodek razporejamo na osebne dohodke in na sklade. Za osebne dohodke smo namenili 37.205.381 din ali 37 odstotkov več kot lansko leto (20 odst. od načrta). Poprečni neto osebni dohodek znaša 14.212 din in je za 32 odst. večji od lanskoletnega.

Za sklade smo namenili za 186 odst. več kot v letu 1981 in že več kot polovico za letos načrtovane vsote.

Številke torej kažejo na dober poslovni uspeh za GG in za vse tozde in toke. Pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto je bilo v tem času 739 zaposlenih delavcev, od katerih je vsak s svojim delom prispeval k ugodnemu trimesečnemu obračunu.

MILAN DRAGIŠIČ, dipl. oec.

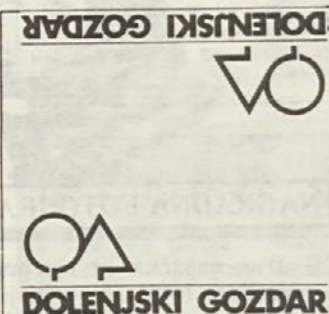
POSLOVNI USPEH GOZDNEGA GOSPODARSTVA NOVO MESTO V OBDOBJU OD 1.1.1982 DO 31.3.1982 V PRIMERJAVI Z ISTIM OBDOBJEM PRATEKLEGA LETA IN PLANOM ZA LETO 1982

Zap. št.	Elementi	Doseženo od 1.1.81.-31.3.81.	Plan 1982	Doseženo od 1.1.82.-31.3.82.	Indeks dos. 82/81	82/pl
1.	Celotni prihodek	119.694.499,01	939.047.980,00	241.426.410,20	202	26
2.	Materialni stroški	40.764.237,20	389.615.400,00	76.953.569,26	189	20
3.	Amortizacija	4.279.737,00	36.317.110,00	9.425.894,00	220	26
4.	Dohodek /1-2-3/	74.650.524,81	531.115.470,00	155.046.946,94	208	29
5.	Obveznosti iz dohodka	28.419.440,05	206.114.740,00	51.322.125,80	181	25
6.	Čisti dohodek /4-5/	46.231.084,76	307.000.730,00	103.724.821,14	224	34
7.	Za osebne dohodke	27.147.654,05	184.471.815,00	37.205.381,85	137	20
8.	Za sklade /6-7 ali 10+11+12+13/	23.269.632,86	122.528.915,00	66.519.439,29	286	54
9.	Izguba	4.166.202,15	-	-	-	-
10.	Za poslovni sklad	18.329.827,06	87.256.018,00	52.672.854,64	288	60
11.	Za rezervni sklad	1.457.237,35	12.152.873,00	3.584.376,70	246	29
12.	Za sklad skupne porabe-prosti del	1.690.812,00	10.390.959,00	8.337.014,95	493	80
13.	Za sklad skupne porabe-stan.del	1.791.756,45	12.729.065,00	1.925.193,00	107	15
14.	Poprečno štev.zaposlen.	713	730	739	104	101
15.	Poprečni neto OD	10.744	14.886	14.212	132	95

Poslovni uspeh Gozdnega gospodarstva Novo mesto v obdobju od 1.1.1982 do 31.3.1982

Zap. št.	Elementi	SKUPAJ GG	TOZD Novo mesto	TOZD Streže	TOZD Podturn	TOZD Črmošnjice	TOZD Črnomelj
1.	Celotni prihodek	241.426.410,20	29.981.064,00	34.015.877,85	36.622.476,65	18.871.608,10	15.362.690,60
2.	Materialni stroški	76.953.569,26	8.211.231,45	6.517.483,65	4.444.801,40	4.508.106,70	2.163.442,30
3.	Amortizacija	9.425.894,00	1.190.988,00	1.143.606,00	1.098.303,00	957.261,00	860.175,00
4.	Dohodek (1-2-3)	155.046.946,94	20.578.844,55	26.353.788,20	31.079.372,25	13.406.240,40	12.339.073,30
5.	Obveznosti iz doh.	51.322.125,80	5.804.395,25	7.401.049,45	10.130.682,70	5.553.010,75	4.206.263,65
6.	Čisti dohodek	103.724.821,14	14.774.449,30	18.952.738,75	20.948.689,55	7.853.229,65	8.132.809,65
7.	Za osebne dohodke	37.205.381,85	5.000.183,05	4.908.584,90	4.620.174,95	3.379.288,15	4.245.431,35
8.	Za sklade (skupaj)	66.519.439,29	9.774.266,25	14.044.153,85	16.328.514,60	4.473.941,50	3.887.378,30
9.	Izguba	-	-	-	-	-	-
10.	Za rezervni sklad	3.584.376,70	514.471,10	658.844,70	776.934,30	335.156,00	308.476,85
11.	Za poslovni sklad	52.672.854,64	8.579.594,95	12.757.885,75	14.941.170,55	3.696.235,75	3.034.901,90
12.	Za skl.skup.porabe-prosti del	8.337.014,95	392.400,00	360.000,00	352.800,00	273.600,00	338.400,00
13.	Za skl.skup.porabe-stanovanjski del	1.925.193,00	287.800,20	267.423,40	257.559,75	168.949,75	205.599,55
14.	Poprečno štev.zaposl.	739	109	100	98	76	94
15.	Poprečni neto OD	14.212,00	13.483,00	14.011,00	13.740,00	14.221,00	13.875,00

Zap. št.	Elementi	TOZD Trans.in grad	TOZD Vrtn.in hort.	TOK Novo mesto	TOK Črnomelj	TOK Trebnje	DSSS
1.	Celotni prihodek	17.451.625,60	6.581.521,45	37.816.323,70	21.413.503,50	8.994.529,55	14.316.186,20
2.	Materialni stroški	5.733.601,55	3.438.749,06	22.994.370,30	12.655.256,70	4.255.666,00	2.030.779,65
3.	Amortizacije	2.944.670,00	131.574,00	94.293,00	159.033,00	232.464,00	613.527,00
4.	Dohodek (1-2-3)	8.773.354,05	3.011.201,39	14.727.659,90	8.599.133,60	4.506.399,55	11.671.879,55
5.	Obveznosti iz doh.	2.735.147,90	1.008.307,60	6.478.990,60	4.010.402,40	2.281.683,00	1.712.192,50
6.	Čisti dohodek	6.038.206,15	2.002.893,79	8.248.669,30	4.588.731,20	2.224.716,55	9.959.687,05
7.	Za osebne dohodke	3.363.134,15	1.592.724,90	2.796.764,20	1.955.158,00	1.479.735,85	3.864.202,35
8.	Za sklade (skupaj)	2.675.072,00	410.168,89	5.451.905,10	2.633.573,40	744.980,70	6.095.484,70
9.	Izguba	-	-	-	-	-	-
10.	Za rezervni sklad	219.333,85	75.280,05	368.191,50	214.978,35	112.660,00	-
11.	Za poslovni sklad	2.106.895,80	113.368,29	4.771.631,35	2.209.405,05	461.765,25	-
12.	Za skl.skup.porabe-prosti del	180.000,00	133.200,00	172.800,00	133.200,00	100.800,00	5.899.814,95
13.	Za skl.skup.porabe-stanovanjski del	168.842,35	88.320,55	139.282,25	75.990,00	69.755,45	195.669,75
14.	Poprečno štev.zaposl.	50	37	48	28	37	62
15.	Poprečni neto OD	15.533,00	13.341,00	14.901,00	13.154,00	14.663,00	16.398,00

DOLENSKI GOZDAR

Ne pozabimo: brez do-
brega obveščanja ni
uspešnega samoupravlja-
nja!

Učinkovitost v sečnji in spravilu s traktorji se je znatno povečala

Ob obravnavanju poslovnega uspeha v določenem razdobju je pomembno ugotoviti tudi slabosti oziroma dobre strani dela. Na področju pridobivanja lesa z zadovoljstvom ugotavljamo velik porast učinkovitosti pri sečnji in spravilu lesa s traktorji. Primerjava je narejena z enakim razdobjem preteklega leta, to se pravi za prvo trimesečje. Res je bila letošnja zima veliko bolj ugodna kot lanska, vendar je predvsem delo tisto, ki vpliva na boljše ali slabše uspehe. V poprečju je bil čas dela za en kubični meter izdelanega lesa skrajšan za 14 odstotkov, pri spravilu lesa s traktorji pa je bil učinek povečan celo za 30 odstotkov.

V treh mesecih je bilo izdelanih 43.600 m³ in s traktorji izvlečenih 26700 m³ lesa. Norme so bile v sečnji poprečno dosežene s 120 odstotki in pri spravilu s traktorji s 121 odstotki. V sečnji so norme največ presegali delavci iz Straže in najmanj delavci iz Novega mesta. Največje norme na delovni dan so imeli v Straži (8,84 m³) in najmanjše v Črnomlju (6,17 m³).

Tudi v toku Novo mesto so pridno delali. Njihovi sekači so posekali 4.468 m³ lesa, kar pomeni 45 odstotkov lanske letne količine, in za 12 odstotkov skrajšali delovni čas za en kubik izdelanega lesa. Poprečna norma za sečnjo v tem toku je bila 6,02 m³ na delovni dan.

JOŽE LUKŠIČ

Sprememba investicijskega načrta

Delavski svet delovne organizacije je po opravljeni javni razpravi s soglasjem vseh delavskih svetov tozgov, tokov in skupnih služb sprejel naslednje spremembe in dopolnitve investicijskega plana.

Namesto zgibnega traktorja LKT 80, ki stane 1.400.000 din in ga letos ne bomo nabavili, bomo nabavili: prednjo snežno desko za kamion tatra, ki stane 200.000 din, traktor IMT 577 ter dvigalo za nakladanje lesa na vagone za 1.200.000 din za tozgd Gozdarstvo Črnomelj.

Predloga tozda Transport in gradnje o odobritvi denarja za podrazitve pri gradnji separacije v peskokopu Soteska delavski svet ni sprejel. Prej je treba določiti, kaj bomo na ta račun črtali iz investicijskega plana. Delavski svet bo o tem sklepal na prihodnji seji.

FRANC MARKOVIČ

Stvarnost trimesečnih pokazovalcev?

Vsa leta, odkar na GG primerjamo kazalce o gospodarjenju za prve tri mesece v letu, opazamo, da le-ti močno nihajo. Zlasti je to nihanje opazno, če podatke primerjamo s prejšnjim letom, ki je bilo slabo. Letošnji kazalci pa še posebno kažejo na nenormalne rezultate, ki povedo samo to, da je bila lani hujša zima, da je bilo veliko deževnih dni in da je bilo letos ravno obratno. Ta nenormalnost je toliko bolj moteča, ker so v družbenem dogovoru o uresničevanju usmeritve za razporejanje dohodka prav primerjalni kazalci tisti, ki odražajo vso za nas najpomembnejšo porabo. Zgodi se, da si ob zelo dobrih izidih kršitelj družbenega dogovora. Tako se nam v glavah porajajo misli o umetnih ovirah, ki nam nekaj na silo odžirajo, kljub temu da smo pri postav-

ljanju in sprejemanju družbenega dogovora sodelovali.

Slišijo se glasovi: „Tak čudovit rezultat, osebni dohodki so v povprečju povečani samo za 37 odstotkov, vsi ostali kazalci v primerjavi z lanskim letom pa so preseženi za več kot sto odstotkov. Kdo nam pravzaprav more zabraniti, da ne bi še kaj delili?“ Pri tem pa ne pomislimo, da so sredstva, s katerimi gospodarimo, družbeno in da ima tudi dohodek, ki ga ustvarimo s temi sredstvi, družbeno naravo, da imamo pravico spraviti v žepe samo toliko, kolikor sami prispevamo k povečanju dohodka. Zanima nas delitev, kar je nekaj povsem človeškega, naravnega. Toda prav tako človeško bi bilo, če bi zahtevali: „Dajmo, razčlenimo rezultat poslovanja in ugotovimo, kakšen je bil naš prispevek k temu rezultatu! Koliko so prispevale cene? Koliko so takemu izidu dodale drugačne vremenske razmere v primerjavi z lanskim letom? Ugotovimo, kaj je k temu prispevalo naše gospodarnejše, bolj zagnano delo!“

Če bi k drobnemu uspehu prispevalo samo naše delo, potem nihče ne bi imel nič proti kršiteljem družbenega dogovora in tudi o stabilizaciji prav gotovo ne bi toliko govorili. Samo dokazati bi bilo treba tako trditev.

Tako pa, kaj ni pametneje z delitvijo počakati do polletja, do takrat pa temeljito proučiti tudi dejstvo, da bo v takih razmerah marsikdo pred koncem leta uresničil letošnje zadolžitve? Kaj delati v dnevi, ki nam bodo še ostali, da bo tudi ob koncu leta uspeh gospodarjenja ugoden?

Dogovorili smo se, da rezultat letos ne sme biti odvisen samo od cen!

JOŽE FALKNER, dipl. ing.

Na enega delavca

Pri Gozdnem gospodarstvu Novo mesto je bilo v prvem trimesečju zaposlenih 739 delavcev.

Na enega delavca znaša:

celotni prihodek	326.693
materialni strošek	104.132
amortizacija	12.755
dohodek	209.807
obveznosti iz dohodka	69.448
osebni dohodek	14.212

Razmerje med osebnim dohodkom in celotnim prihodkom je 1 : 23.

Hlodovina ne sodi v peči

Za kmete iz Podgorja je znano, da pokurijo doma le les, ki ga ne morejo prodati. V glavnem so to veje in panji. Lani pa smo opazili, da so vaščani Velikega Oreha, Sel pri Zajčjem vrhu in Zajčjega vrha pripeljali na domača dvorišča blizu sto kubikov bukove hlodovine za domačo rabo, veje pa pustili zginiti v gozdu. Ko smo jih pobarali, zakaj tako, so odgovorili, da je prevoz pač drag in se zato vej ne splača voziti domov.

„Bukovina je prepeceni,“ je povedal eden od njih. „Ko sem z ženo opazoval soseda, ki je pripeljal domov bukovi-

no za kurjavo, sem se, na prigovarjanje žene, tudi sam odločil, da ne bom več kuril z vejami, ampak s hlodovino.“ Taki nepremišljeni primeri so povzročili precej vroče krvi, ko so prišle lastnikom v roke odločbe za plačilo biološke amortizacije. V zakonu je določeno, da za tehnični les, ki ga porabi doma, kmet plača biološko amortizacijo, medtem ko je za 10 m³ drv na leto oproščen te dajatve.

Danes je vsaka dobra surovina še kako dobrodošla, zato se sprijaznimo, da lepa bukovina ne sodi v peči!

UROŠ KASTELIC

Z združenimi močmi se borimo za uresničitev načrtov

Ob sprejemanju letnega gospodarskega načrta za tok Gozdarstvo Črnomelj smo nekoliko s strahom dvignili roke, saj smo se zavedali, da so pred nami zelo velike naloge, ki jim bomo kos le z veliko mero odgovornosti in skrajnimi napori vsakega posameznika.

Prek 44.000 m³ odkazanega lesa, 22.000 m³ blagovne proizvodnje (od tega skoraj 6.000 m³ z delavci toka), 52 ha pogozdovanj, 92 ha redčenja, 200 ha obžetev, 100 ha čiščenja. To so najpomembnejše postavke našega načrta, o katerih smo še leta 1981 samo sanjali. Po dobrih štirih mesecih dela vseh zaposlenih delavcev toka, s sodelovanjem lastnikov gozdov in seveda tudi precej sreče z vremenom pa sedaj ugotavljamo, da so naši načrti uresničljivi. Odkazali smo 21.000 m³ (48 odstotkov), odkupili blizu 13.200 m³ ali 61 odstotkov letnega načrta. Posekali smo 2.600 m³ lesa, katerega dobra polovica je še pri panju. S sečnjo torej ne zamujamo, težje pa je s pravilom, ta je že od začetka šibka točka. Upam, da bomo tudi to premagali, saj smo dobili dva nova traktorja. Posebno poglavje sta odvoz in prodaja lesa, saj ga dobra polovica leži na kamionski cesti in na odpremih skladiščih. Vzrokov za to je več. Glavni so v pomankljivi organiziranosti del na od-

premih skladiščih ter pri prevozu, zaradi zastojev pri prodaji lesa za izverne plošče, seveda zaradi izjemnega odkupa v tako kratkem času.

Glede na to, da je les pokvarljiv, moramo v naslednjih dveh mesecih napeti vse sile, da bomo odkupljene zaloge tudi prodali, sicer nas bodo posledice drago stale.

Pri gozdnogojitvenih delih smo dobro začeli, za kar se moramo zahvaliti lepemu vremenu in sodelovanju kmetov. Očistili in negovali smo 28 ha nasadov, kar znaša 28 odstotkov plana, redčenje je opravljeno na 6 ha (7 odstotkov), priprava in pogozdovanje pa na 37 ha, kar znaša 72 odstotkov letnega načrta pogozdovanja.

Slednjo postavko lahko ocenimo kot izjemen uspeh, zato jo bom poskusil razčleniti, da bo bolj jasno, kako nam je to uspelo.

Dobro tretjino, oziroma približno 10 ha priprave tal so izvršili kmetje kooperanti, ostalo pa smo opravili z delavci toka. Posebno težko je bilo s sajenjem, saj bi za 87.000 sadik, kolikor jih je bilo posajenih, potrebovali pri poprečnem normativu 170 sadik na dan kar 25 delavcev ves mesec, mi pa smo imeli z vsemi sekači skupaj le 12 delavcev. Tudi tu so se izkazali lastniki gozdov, saj so opravili kar 42 odstotkov po-

gozdovanja. Dijaki so pogozdili še približno 1.700 sadik, delavci DSSS iz Novega mesta pa so na prosto soboto prek svojega sindikata posadili 4.300 sadik smreke in s tem dokazali, da ne znajo vrteti le svinčnika in jezika, temveč tudi krampico. Posadili smo 74.820 sadik smreke, 1.740 macesna in 10.440 črnega bora. Ta mešanica je s strokovnega vidika neustrezna, saj je preveč iglavcev, vendar je stvar v resnici nekoliko drugačna, kajti pogozdovani smo v večini primerov tako, da je na-

ravni podmladek listavcev upoštevati in vklopljen v bodoči sestoj.

Kdo bo vse to plačal? Po načrtu: 11,38 ha iz lastnih sredstev (območni sis), 25,27 ha pa republiški sis.

Po štirih mesecih smo zelo uspešni, vendar se moramo zavedati, da je do zmage še daleč. Upam, da bomo ob koncu leta načrt v celoti izpolnili in po več letih s ponosom ugotovili, da smo se oddolžili družbi za zupanje.

ANGELBERT TESARI

Kratke novice iz tozda Gozdarstvo Podturn

V torek, 4. maja, so na Bazi 20 pogozdovani učenci iz Kočevja, člani gozdarskega krožka, ki ga vodi inž. Tone Prelesnik iz GG Kočevje. Z delom so pričeli šele ob 15.30, kajti dopoldne so bili v šoli. Posadili so 600 sadik jelke, ki so jih prinesli s seboj. Vseh udeležencev pogozdovanja je bilo okoli 40. Delo so opravili brezplačno. S tem so prispevali svoj delež k ohranjanju naravnega okolja na Bazi 20. Po končani akciji smo jim razkazali barake in jih seznanili z zgodovino tega spomenika iz NOB. Tako je mladina koristno preživela lepo spomladansko popoldne.

V delovno razmerje smo 4. maja ponovno sprejeli Dušana Križeta iz Občic. Pred dvema

letoma je že bil zaposlen pri nas, potem pa je na lastno željo in sporazumno prekinil delovno razmerje. Med tem časom je kot šofer in buldožerist pri Ljubljanskih mlekarnah delal na raznih deloviščih po Sloveniji. Včasih pa je le dobro, da se pri odhodu iz službe ne skregaš in so ti tako vrata za povratek odprta.

SLAVKO KLANČIČAR,
dipl. inž.

OPOZORILO NA PRAVILNO OBDELAVO LESA

Opažamo, da je obdelava lesa iz leta v leto slabša. Premalo se zavedamo, da so minili časi, ko smo prodali vse, kar je bilo leseno. Kupna moč ljudi pada, investicije se manjšajo in vse to vpliva tudi na uporabo lesa. Skrajni čas je, da obdelujemo les bolj skrbno. Posebno pri hrastovini, ki ima dokaj visoko ceno, morajo biti grče obdelane in les pravilno krojen. Seveda pa velja to tudi za drugo hlodovino.

Na žalost zdaj vsak po svoje poseka in razžaga les, ne glede na krivine, gnile grče in druge napake, ki bi se jim ob pravilnem krojenju lahko izognili. Večkrat ostane na hlodu še veliko neokleščenih vej. Pri iglavcih se dogaja, da merijo dolžino kar na oko. To so velike in nepotrebne napake, ki bi se jih le z malo več vesti in volje pri delu lahko izognili.

Zavedati se moramo, da hoče vsak kupec za svoj denar dober, lepo obdelan les.

UROŠ KASTELIC

Bele breze mene vesele . . .

Belokranjski stelniki so svojevrstna lepota, njihova tla pa niso gospodarno izkoriščena. Napačno bi bilo, če bi hoteli to krajinsko značilnost odpraviti. Nekaj teh več tisoč hektarskih tal pa bi le morali bolj smotrno izkoriščati. Boljša rastišča za kmetijstvo in slabša za gozdarstvo, kakor predvideva že osemnajst let star načrt, ki ga je na inštitutu za gozdno in lesno gospodarstvo izdelal s svojimi sodelavci ing. Jože Miklavžič. (Foto: J. P.)

Skupščina toka Gozdarstvo Novo mesto

7. maja 1982 je bila seja skupščine toka Gozdarstvo Novo mesto. Za novega predsednika je bil izvoljen Domine Grčar iz Cviblja pri Žužemberku.

Ob razpravi o gospodarjenju v letu 1981 ter o načrtu za leto 1982 se je razvil živahen razgovor o organiziranosti toka. Današnja organiziranost je namreč posledica možnosti in razmer v preteklosti, ko se je zasebni sektor osamosvojil. V šestih gozdnogospodarskih enotah s povprečno površino 4.382 ha smo postavili revirna vodstva. Taka organiziranost je bila ob pomanjkanju strokovnega kadra v preteklosti primerna. Sčasoma pa so se razmere spremenile, kar narekuje razmišljanje o drugačni, ustrežnejši orga-

niziranosti. Število zaposlenih v toku se je zaradi delavcev v neposredni proizvodnji (sekačev) povečalo za dvakrat, proizvodnja v zasebnem sektorju pa se podružblja, saj je načrt odkupa lesa na panju za leto 1982 že 15.000 m³, kar je le malo manj kot polovica vse blagovne proizvodnje. Razumljivo je, da tak razvoj zahteva primerno organiziranost, ki bo zagotavljala nemoteno in načrtovano delo. Na pobudo DPO in strokovnjakov v toku je svet toka imenoval komisijo, ki naj z razvojno-tehničnim sektorjem pri skupnih službah GG prouči sedanje razmere, nato pa zastavi organizacijski cilj, ki ga bomo uresničevali v okviru možnosti v naslednjih letih.

RADOVAN LAPANJE, dipl. inž.

Poročilo o volitvah v samoupravne organe

Že v začetku leta so se začele priprave za volitve samoupravnih organov temeljnih organizacij in delovne organizacije. Družbenopolitične organizacije, predvsem sindikat v ZK in TO in DO, so izvedle kandidacijski postopek ter evidentirale delavce za delegatska mesta v samoupravnih organih. Merila, ki so bila upoštevana pri evidentiranju kandidatov, so bila dokaj stroga in so upoštevala predvsem dosedanje delavnost v samoupravnih organih kot tudi zahteve o zastopanosti delavcev vsakega dela delovnega procesa posamezne TO oziroma zastopanosti delavcev vseh TO v organih delovne organizacije in tudi socialno strukturo zaposlenih. Na kandidacijskih konferencah so bili z manjšimi popravki v kandidacijskem postopku predlagani delavci imenovani kot kandidati za sestavo posameznih samoupravnih organov TO oziroma DO.

Volitve v samoupravne organe so bile v vseh TO 22. 4. 1982. Udeležba na volitvah je bila dobra in tudi volitve so bile uspešne. Obstojta sicer možnost, da je prišlo do nepravilnosti pri izvedbi volitev v tozdu Gozdarstvo Črnomelj, vendar pa zaenkrat o tem ne moremo reči nič določenega glede na to, da pravilnost izvedbe volitev v tej TO še preverjajo. Povem naj še to, da tudi tukaj ne gre za nepravilnosti, ki bi lahko, če so sploh bile, imele za posledico ponovno izvedbo volitev v vse samoupravne organe, pač pa v najslabšem primeru le ponovitev volitev v delavski svet delovne organizacije.

Za nove člane delavskega sve-

ta Gozdnega gospodarstva so bili izvoljeni:

TOZD Gozdarstvo Novo mesto: Mirko Bajt, Franc Brule, Ivan Gazvoda, Alojz Turk

TOZD Gozdarstvo Straža: Franc Fifolt, Marjan Gnidovec, Franc Štravs, Karel Turk

TOZD Gozdarstvo Podturn: Rajko Kumelj, Franc Murn, Metod Rom, Slobodan Rajlič

TOZD Gozdarstvo Črmošnjice: Ernest Halcer, Jakob Jerman, Slavo Vukojevič

TOZD Gozdarstvo Črnomelj: Čedo Ivančević, Franc Janež, Branko Puljak, Jože Vajs

TOZD Transprot in gradnje: Franc Šmajdek, Jože Turk, Vinko Vidrih

TOZD Vrtnarstvo in hortikultura: Zorica Poplašen-Pajič, Stanko Turk

DSSS: Jože Kure, Vera Mazovec

V temeljnih organizacijah kooperantov smo na letošnjih volitvah v centralni delavski svet volili le delegata delavcev, ker delegatom lastnikov gozdov mandat še ni potekel. Tako sestavljajo delegacijo toka Gozdarstvo Novo mesto: Miro Cekuta kot novoizvoljeni član ter Domine Grčar in Alojz Kastelic kot člana starega sestava delavskega sveta DO.

Delegacijo toka Gozdarstvo Črnomelj sestavljajo: Andrej Grabrijan kot novoizvoljeni član ter Ivan Požek in Rajko Štefanič kot člana delavskega sveta DO starega sestava.

Delegacijo toka Gozdarstvo Trebnje sestavljajo: Tone Skol kot novoizvoljeni član in Ludvik Bizjak in Janez Škerjanec kot člana delavskega sveta DO starega sestava. **FRANC POVŠE**

Konstituirani so delavski sveti DO tozdov, tokov in skupnih služb

Za predsednika delavskega sveta delovne organizacije je bil izvoljen Metod Rom, revirni vodja iz tozda Gozdarstvo Podturn, za njegovega namestnika pa Ludvik Bizjak, kmet, član toka Gozdarstvo Trebnje.

Za predsednike delavskih svetov tozdov gozdarstva in za njihove namestnike so bili izvoljeni naslednji tovariši in tovarišice:

	predsednik	namestnik
TOZD Novo mesto	Mirko Bajt	—
TOZD Straža	Stanko Pirc	Jože Pečaver
TOZD Podturn	Jože Avguštin	Milena Bobaš
TOZD Črmošnjice	Jakob Jerman	Ernest Halcer
TOZD Črnomelj	Franc Janež	Jože Vajs
TOK Novo mesto	Miro Cekuta	—
TOK Črnomelj	Ivan Požek	Andrej Grabrijan
TOK Trebnje	še ni izvoljen	—
TOZD transport in gradnje	Rajko Bele	Jože Ban
TOZD Vrtnarstvo in hortikultura	Martin Zupančič	Zorica Poplašen-Pajič
DSSS	Jože Kure, dipl. ing.	Jože Kovačič

Delavski sveti razpravljali o delovanju delegatov in delegacij

Delavski sveti tozdov, tokov, skupnih služb in delovne organizacije so ponovno razpravljali o delovanju delegatskega sistema. Ugotovili so napredek, vendar z njim še niso zadovoljni. Delegatske odnose moramo še naprej razvijati in krepiti, kajti le tako bomo lahko uresničili težnje delovnih ljudi po odločanju o vseh vprašanjih našega družbenega razvoja.

V zvezi s tem so bili sprejeti naslednji zaključki.

— Izvoljeni delegati morajo uresničevati naloge, ki jih sprejemajo v delegaciji.

— Delegacije se morajo pred sejo konference delegacij ali skupščine obvezno sestati, proučiti gradivo, zavzeti stališča in zadolžiti delegata, da jih posreduje na konferenci ali skupščini.

— Glede vprašanj, ki so pomembna za delovno organizacijo, bodo delegacije medsebojno usklajevale stališča.

— Organizirati je potrebno skupne seje delagacije in delavskega sveta zlasti za vprašanja, ki so pomembna za temeljno organizacijo.

— Na sestanke delegacije je treba vabiti poslovodne in druge strokovne delavce zaradi skupnega reševanja strokovnih vprašanj.

— Delegati se morajo pred sejo posvetovati s sodelavci in jih obveščati o sprejetih sklepih na sejah delegacij, konferenci delegacij ali na skupščini.

Vsekakor bo to lažje, če bodo gradiva za seje kratka in napisana tako, da bodo delegati razumeli njih vsebino.

FRANC MARKOVIČ

Zrno do zrna

V program TV Ljubljana uvedena oddaja Zrno do zrna je s svojimi zanimivimi sporočili prijetna in koristna novost. Številne so oddaje, ki razvesele ljubitelje narave in še posebej gozdarje. Med tistimi, ki so doslej pripravljali „zrna“, je tudi znani gozdarski strokovnjak inž. Franjo Jurhar, njegovi so zapisi o posebno redkih, velikih ali starih drevesih, o pragozdu, o požarih na krasu in o drugih pojavih v gozdovih. Sedaj pripravlja oddaji o nasadih črnega in navadnega oreha in o belokranjskih stelnjkih. Ker bo za oboje nabiral gradivo na našem območju, bo imel tudi med nami veliko hvaležnih poslušalcev.

Ne zamujajte oddaje Zrno do zrna!

Spomladansko pogozdovanje

Delavci skupnih služb so pogozdovali. Po načrtu bomo letos pogozdili 184 hektarov, dobro polovico tega kot spolnitve na sečiščih - v gozdu in nekaj manj na neizkoriščenih negozdnih in slabših kmetijskih tleh.

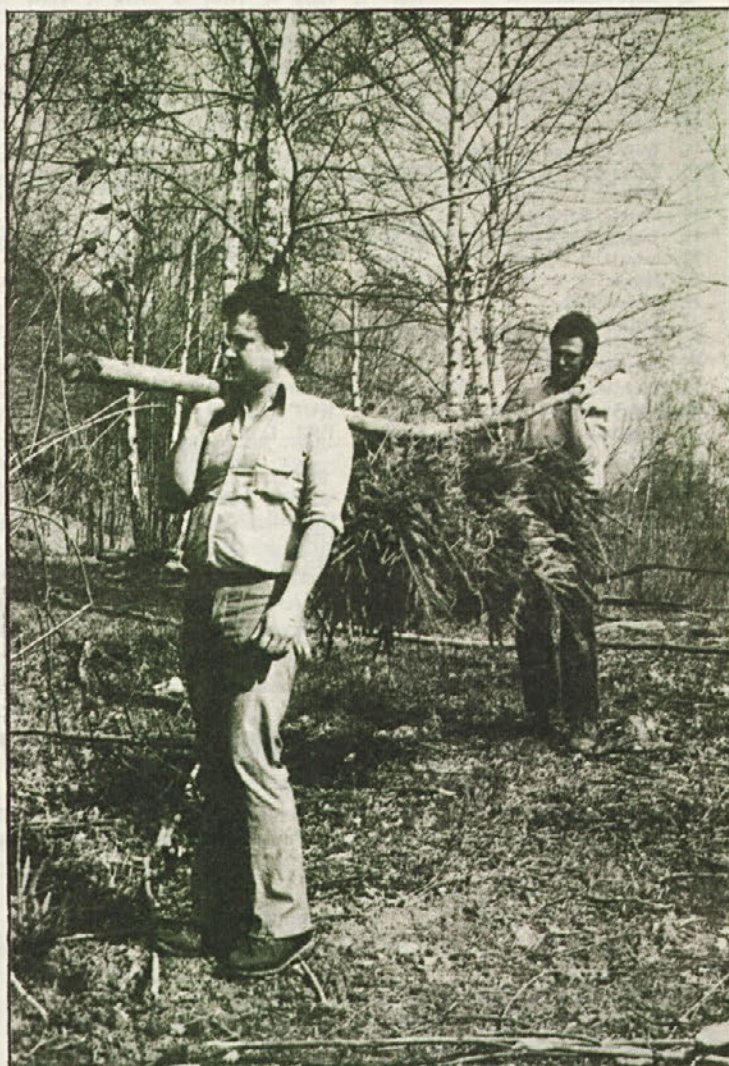
Največjo nalogo so si zadali na toku Črnomelj, kjer bodo pogozdili kar 52 hektarov. Samo za pogozdovanje brez priprave tal bo to delo zahtevalo blizu 900 dnin, ki jih je treba opraviti v dveh kratkih obdobjih spomladi in jeseni. Zato je prišla prav pomoč delavcev skupnih služb pri pogozdovanju v bojanskih steljnikih pod Slamno vasjo. Osemintrideset jih je 24. aprila, na prosto soboto, pogozdilo štiritisoč tristo sadik.

Fotografije kažejo pogozdovalce pri delu in počitku. (Foto: J. P.)

Aleš, gozdarjev sin, je posadil svojo prvo smreko. (Foto: J. P.)

Sečnja v Čičariji končana

Sredi aprila smo končali s sečnjo na pospravi žledoloma v Čičariji. Obveza, ki smo jo imeli za letošnje leto, je izpolnjena. Izdelali smo 9.177 m³ drv. Letos so v Brkinih delali delavci iz vseh tozdov, največ so naredili sekači iz Črnomlja in sicer 3.287 m³ drv; delali so od začetka decembra do srede aprila.

Najbolj učinkoviti so bili delavci iz Novega mesta (s 150 odstotki oz. 758 m³ izdelanih drv), drugi so delavci iz Črmošnjic (s 149 odstotki dosežene norme in 2.589 m³ izdelanih drv), tretji so bili delavci iz

Podturna (s 147 odstotki in 2.012 m³ izdelanih drv), četrti delavci iz Straže (ti so presegle normo za 42 odstotkov in izdelali 531 m³ drv), peti pa so delavci iz Črnomlja (s presežkom 36 odstotkov in s 3.287 m³ izdelanih drv).

Po dogovoru med tozdi delavci tozda Straža in Novo mesto temeljnimi organizacijam v Črnomlju, Črmošnjicah in Podturnu 4763 norma ur.

Spravilo drv z bosenskimi konjiči in prevoz lesa do potrošnikov bosta dokončana do konca oktobra.

JOŽE LUKŠIČ, inž. org. dela

TOZD	količina v prm	vrstni red	norma ure	dejanske ure	doseg. norme	popreč. obvez. norma ur	razlika norma ur
Novo mesto	758	4.	1516	1008	150	3671	- 2155
Straža	531	5.	1062	748	142	3671	- 2608
Podturn	2012	3.	4024	2735	147	3671	+ 353
Črmošnjice	2589	2.	5178	3470	149	3671	+ 1507
Črnomelj	3287	1.	6574	4840	136	3671	+ 2904
Skupaj	9177		18354	12801	143	18355	

Pospešujemo inovacijsko dejavnost

Inovacijska dejavnost je zelo pomembna za razvoj vsakega družbenega sistema, zato je razumljivo, da jo spodbuja tudi naša samoupravna družba. Da je res tako, potrjujejo resolucije družbenopolitičnih organizacij, zlasti ZKJ, ki je na 10. kongresu poudarila naslednjo ugotovitev: „Znanstveno-tehnični napredek postaja vse pomembnejši dejavnik ekonomskega in družbenega napredka, zato morajo biti delavci v združenem delu osnovni nosilci tega napredka, uporabljati morajo nove sadove pri ustvarjanju novih možnosti za svoj lastni in celotni družbeni razvoj. Družba mora pospeševati ustvarjalnost in omogočiti hitrejšo uporabo modernih dosežkov v praksi.“

Korak k izvajanju teh stališč pomeni odločitev skupščine SFRJ, ki je proglasila leto 1975 za leto tehnoloških inovacij in zaščite pravic industrijske lastnine v Jugoslaviji. Razglasitev leta 1975 za leto tehnoloških inovacij in zaščite pravic industrijske lastnine v Jugoslaviji je spodbudilo tudi nas, da smo že 1976 sprejeli pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih. Pravilnik je spodbudil prijave nekaterih tehničnih izboljšav in koristnih predlogov v letih od 1977 do 1980. Skupaj so bili v tem času

v našem ozdu prijavljeni: pet tehničnih izboljšav in trije koristni predlogi. Po letu 1980 je ta dejavnost zamrla, saj kasneje ni bilo nobene prijave. Vprašujemo se, zakaj?

1. Kot osnovni vzrok bi vsekakor navedel samo naravo dela v gozdarstvu, kjer se delavec že v osnovi ne drži ustaljenih okvirov. Dela namreč v zelo različnih terenskih in sestojnih razmerah, tem se mora sproti prilagajati s kar največjo spretnostjo in iznajdljivostjo. Njegovo delo se močno razlikuje od dela v tovarni, kjer so zlasti na tekočem traku vsa opravila strogo določena.

Vsako izboljšanje delovnega postopka, delovne priprave ali izdelka je na takem delovnem mestu lažje ugotoviti in, če je pomembnejše, tudi oceniti kot inovacijo.

2. Ustajene tehnologije dela se v gozdarstvu le počasi izmenjujejo. Ugotovljeno je, da prihaja do sprememb v tehnologiji dela v gozdarstvu na dvakrat daljše časovno obdobje kot v industriji, s tem pa se tudi zmanjšuje možnost inovacijskih predlogov.

3. Pomemben vzrok je gotovo tudi v pomanjkljivem obveščanju o pomenu inovacij tako v družbi kot celoti kakor tudi v naši delovni organizaciji. Tu

lahko navedem podatek, da se od leta 1980, ko smo razpravljali o zadnjem inovacijskem predlogu pri nas, pa do danes o tej tako zelo pomembni dejavnosti ni razpravljalo in ne pisalo v našem internem glasilu.

Seveda pa dejstvo, da v zadnjih dveh letih v naši delovni organizaciji ni bila prijavljena nobena inovacija, ne pomeni, da v pripravi in tehnologiji dela ne napredujemo. To potrjuje tudi vse večja učinkovitost v neposredni proizvodnji. K napredku namreč pripomorejo uvajanje v svetu že znanih tehničnih in tehnoloških novosti pa tudi drobne izboljšave orodja in postopkov, ki so sad iznajdljivosti in spretnosti naših vse bolj razgledanih delavcev.

Namen našega pravilnika je prav spodbujanje vseh delavcev, da bi razmišljali, kako bi v

svojevstvenih gozdarskih razmerah izboljšali delovni postopek ali orodje in kako povečali učinek, izboljšali izdelke in zagotovili čim varnejše, z manj nesrečami in zdravju neškodljivo delo.

V našem glasilu bi morali pogosteje poročati o inovacijah, pomembnih za našo stroko, pa tudi o drobnih domačih izboljšavah, ki sicer niso tako pomembne, da bi jih obešali na veliki zvon, vendar so droben prispevek za napredek proizvodnje.

Tehnično osebje, delegati, delavski sveti in vodje tozdov morajo v svojih okoljih kar najbolje s spodbudami in nagradami pospeševati inovacijsko dejavnost.

TONE ŠEPEC, dipl. inž.
JANEZ BLAŽIČ, dipl. inž.

Pripravnikova usposobljenost in znanje je zrcalo našega dela

Aprila letos so opravili strokovni izpit pripravniki gozdarski tehniki Joško Fink, Robert Vogrinec in Jože Vraničar.

Clani izpitne komisije mag. Franjo Urleb, dipl. inž. Tone Šepec, dipl. inž. Jože Kure, tajnik komisije Franc Markovič, mentor Andrej Grabrijan in vodja toka Gozdarstvo Črnomelj dipl. inž. Jože Vidervol so ugotovili, da so pripravniki usposobljeni za opravljanje samostojnega dela v poklicu, za katerega so se pripravljali. Strokovni izpit je precej zahteven, saj mora kandidat pokazati, kako zna šolsko znanje uporabljati v praksi. Izpit namreč ni le preverjanje obširnega teoretičnega znanja. Pripravniška praksa traja za gozdarskega tehnika šest mesecev. Ker je razmeroma kratkotrajna, jo mora kandidat čim bolj razumno izrabiti, če hoče spoznati in na delu preizkusiti vse naloge, ki so predvidene v programu. K uvajanju pripravnika v delo lahko največ pripomore vodnik. Le-ta pripravnika spodbuja k stalnemu izpopolnjevanju znanja in prenaša nanj svoje izkušnje.

Naloge, ki so jih pripravniki izdelali, in praktična znanja so bila ocenjena kot zadovoljiva. Ugotovili pa smo tudi pomanjkljivosti, na katere bi rad še posebej opozoril.

Pripravniki so v dnevniko dela svoja opažanja pisali površno. Niso se niti trudili, da bi vpisali dela, ki so jih opravljali. Dnevnikov jim v času pripravništva ni nihče preverjal in popravil.

Naloge so pomanjkljive.

Ocene vodnikov o poteku in rezultatih usposabljanja so zelo skromne.

Sodelovanja med vodnikom in pripravnikom na eni strani in strokovnimi delavci toka na drugi strani je bilo preskromno.

Kadrovska služba mora spremljati pripravnikovo uvajanje v delo in skrbeti, da poteka pripravniška praksa skladno s programom.

Vsaka temeljna organizacija želi imeti vestnega in sposobnega delavca. Dobila pa ga bo le, če bodo vsi, ki so zadolženi in odgovorni za pripravništvo, skrbno izpolnili svojo dolžnost.

FRANC MARKOVIČ

DOLENJSKI GOZDAR

Sodelujte v glasilu svoje delovne organizacije!

DOLENJSKI GOZDAR

DOLENJSKI GOZDAR

Ne pozabimo: brez do-
brega obveščanja ni
uspešnega samoupravlja-
nja!

Izvedli smo eno največjih miniranj na Dolenjskem

Več kot dva meseca so vrtalna kladiva dan za dnevno neumorno prodirala v skalnate plasti peskokopa v Soteski. Kljub zimi in mrazu, ki je v Soteski še posebno oster, so vrtalci vztrajali pri svojem delu. Bili so prezeblji, stroji pa zjutraj niso in niso hoteli zadržati. Včasih so jih oživljali tudi po dve uri.

Zakaj taka vztrajnost? Po letošnjem načrtu mora tozdr Transport in gradnje v prvi polovici leta v Soteski postaviti odbiralnico peska. Stroji zanjo so bili vplačani že lani in po pogodbi bi jo moral dobavitelj, Slovenijaceste-Tehnika, lani tudi že postaviti. Zamudo smo delavci tozdr izkoristili za razširitev ravni, kjer bodo stali predelki za posamezne debeline peska.

Z vrtnanjem smo pričeli 4. februarja na peti etaži na koti 320. Da bi delo hitreje napredovalo, smo od SGP Pionir najeli kompresor Fagran, na katerega smo priključili še drugo vrtalno lafeto. Zaradi premajhne zmogljivosti pa smo ta stroj po enem tednu odstranili in od takrat smo ves čas vrtali samo z eno vrtalno kompozicijo, ker so bili drugi naši kompresorji v popravilu. Devetega aprila je bilo vrtnanje v glavnem zaklju-

čeno. Izvrtanih je bilo pet višinskih etaž s skupno višino okrog 50 m. Navpične vrtnine na posameznih etažah so bile globoke od 9 do 21 m. Skupno je bilo izvrtanih 155 vrtnin, skupaj dolgih 2.291 m. Z devetimi aprilom pa se je končalo obdobje lepega vremena, začelo je deževati in snežiti. Miniranje, ki je bilo predvideno za ta dan, smo morali preložiti. Po predvidevanjih bi za 2.291 m vrtnin potrebovali približno sedem ton razstreliva. To pa je količina, ki se je ob slabem vremenu ne da kar tako shraniti. Potem smo miniranje prelagali iz dneva v dan.

Prišlo je še do dodatne težave. V spodnjih štirih etažah je 86 vrtnin zalila voda, v nekaterih primerih celo do 12 metrov visoko. Belili smo si glave, kako spraviti vodo iz vrtnin. Sprva smo razmišljali, da bi jo zračnim pritiskom iz kompresorja izpihali, končno pa smo se odločili za natego s 50-metrsko cevjo. Razstrelivo bi se v vodi sicer ravno tako aktiviralo, vendar pa bi ga vrtina, zapolnjena z vodo, sprejela manj. 19. aprila se je končno razvedrilo. Iz Kamnika so s posebnim kamionom pripeljali sedem in pol ton razstreliva in 4.000 m detonacijske vrvice. Ob sedmih

zjutraj smo se za kratek čas zbrali delavci, vsak je dobil svojo nalogo. Delo je potekalo dokaj hitro, predvsem pa brez večjih zastojev. Popoldne ob dveh so bile vse vrtnine napolnjene z razstrelivom. Ugotovili smo, da je v vrtnah 6.655 kg amonala, kar je bila doslej največja enkratna količina razstreliva v peskokopu Soteska. Dosedaj smo v tem peskokopu naenkrat porabili največ 3.750 kg razstreliva. Eksplozija 6.655 kg amonala v istem trenutku pa bi povzročila potres, ki bi bil lahko usoden za bližnje naselje in cerkev, ki je oddaljena komaj 250 m. Da bi preprečili potres, smo ob vezavi uporabili sto zakasnilcev (z zakasnitvijo eksplozije za 20 milisekund). Ob 15.45 je bilo še to delo končano, vodi in vezave še enkrat pregledane in na vseh možnih dohodih so bile postavljene straže.

V tišino se je zarezal rezek zvok sirene, ki je vse opozorila, da bo glavni miner Tone Medle čez nekaj trenutkov aktiviral toliko razstreliva, kot dotlej še nikoli v soteskem peskokopu.

Bo miniranje uspelo, je možno, da kaj zataji, kaj če bo razmet kamenja premočan in se bo vsulo na strehe bližnjih hiš in cerkve, ali bo potres pre-

hud? Take in podobne misli so me prešinjale, ko sem iz daljave nepremično zrl v mogočno gmoto, ki se bo zdaj zdaj dvignila v zrak.

Najprej so se dvignili visoko proti nebu prameni prahu, peska in kamenja, potem pa smo zaslišali grom, v katerem smo zaznali posamezne dvajsetmilisekundne presledke. Zakasnjevanje je uspelo, potresa sploh ne čutim, pač pa še naprej poslušam. Ogromna gmota, ki jo je razstrelivo poglajalo visoko v zrak, se je pričela spuščati. Padala je največ na dno peskokopa, streh se ni dotaknil niti drobec peska. Kot olajšanje se mi je iz grla izvil krik: „Uspelo je!“

Pohitim na ravan, ki je ne prepoznam več. Po tleh je nasuta približno meter visoka plast dobrega peska.

Miniranje je popolnoma uspelo. Po oceni smo z njim pridobili od 18 do 20 tisoč m³ kamenja in peska različnih debelin.

Pa še nekaj številok:
— opravljenih je bilo 320 strojnih in 705 delovnih ur,
— učinek pri vrtnanju je bil 130-odstoten,
— porabljenih je bilo 6.655 kg amonala, 3.040 m detonacijske vrvice, 100 zakasnilcev,
— samo za miniranje smo porabili 187 delovnih ur.

VINKO VIDRIH, dipl. inž.

Trenutek po razstrelitvi. (Foto: ing. Vinko Vidrih)

Odkazovanje v Gorjancih ali kako do lesa?

Konec dober – vse dobro! Take ali podobne zaključke smo pogosto slišali ob izteku delovnega leta 1981 v toku Gozdarstvo Novo mesto. Blagovna proizvodnja, dosežena s 101 odstotkom, je lep uspeh, ki pomeni veliko, če vemo, da je tok iz Novega mesta mlad kolektiv, ki ga v večjem delu sestavljajo gozdarski strokovnjaki in pisarniško osebje. Sekačev in proizvodnih sredstev je malo. Razmere pa se iz leta v leto izboljšujejo, toda najtežja naloga, od katere je odvisen izid poslovanja, je pridobiti dovolj lesa za tržišče. Površina toka Gozdarstvo Novo mesto je precej velika, razdeljena na šest gozdnogospodarskih enot, ki imajo svoj načrt in vsaka zase večje ali manjše težave pri izpolnjevanju nalag. V nadaljevanju bom poskušal opisati, kako gospodarimo v gozdnogospodarski enoti Šentjernej.

Revir je sorazmerno velik (4.164 ha), saj vključuje štirinajst katastrskih občin. Za

izpolnitev načrta blagovne proizvodnje je vsekakor najbolj zanimiva k. o. Vrhpolje, ki zajema zasebne gozdove v Gorjancih. V večjem delu so to (zaradi velikih strmin) nedostopni gozdovi. Zadnja leta jih poskušamo lesni industriji čimbolj

približati z gradnjo gozdnih cest in vlak. Letos smo se odločili za sečnjo v oddelkih 92 in 93, ki se razprostirata neposredno pod cerkvijo Sv. Miklavža do Pendirjevke v dolini. Skupni etat obeh oddelkov, ki merita 105 ha, znaša 6.000 m³ listavcev,

gojitveni ukrep pa je nujno potreben, saj je tu bolj poredko pela sekira, les pa se iz leta v leto slabša. Zaradi nedostopnosti etata v nobenem primeru ne bo moč v celoti izkoristiti. Pri ogledu gozdov smo ugotovili, da bi bilo ob predhodni izgradnji gozdne vlake možno posekati in spraviti do ceste največ blizu 1.300 m³ listavcev, pretežno bukve in nekaj javorja. Sekali in spravljali bodo les delavci toka.

Ob navedenih težavnih okoliščinah pa so še druge. Gozdovi so po lastništvu razdrobljeni in v vsakem oddelku se nahaja po deset lastnikov, s katerimi se je treba o sečnji dogovoriti. Kdor ni sam poskusil, prav gotovo ne bo verjel, koliko je bilo potrebno časa, prepričevanja in lepih besed, skupnih dogovorov doma in po gostilnah, da je na koncu vsak lastnik gozda posebej privolil. Največja ovira, pri kateri se zatikanje začne, je

Lastniki gozdov in gozdarji pred odhodom na odkazovanje v odd. 92 na Gorjancih. (Od leve na desno: Anton Hrovat, Ivan Turk, Franc Kovačič, Adi Štor, dipl. ing., Mirko Cekuta, revirni vodja, Franc Pavlin). (Foto: Viktor Turk)

(Nadaljevanje na 58. str.)

Zopet se bodo pomerili

Proizvodno in športno tekmovanje delavcev Gozdnega gospodarstva Novo mesto (28. in 29. maja 1982)

Proizvodno in športno tekmovanje delavcev Gozdnega gospodarstva Novo mesto bo 28. in 29. maja 1982 v Novem mestu in Trebnjem. Organizator in pokrovitelj tekmovanja je tok Gozdarstvo Trebnje.

Proizvodno tekmovanje gozdnih delavcev – sekačev

Proizvodno tekmovanje gozdnih delavcev – sekačev bo v soboto, 29. maja 1982, na poligonu za postajo milice v Trebnjem, z začetkom ob 8. uri. Vsaka temeljna organizacija lahko prijavi največ šest tekmovalcev. Za rezultat ekipe štejejo najboljši trije rezultati posameznikov iz istega tozda.

Tekmovalci morajo biti opremljeni z vsem predpisanim orodjem (motorka) in zaščitnimi sredstvi (čelada, rokavice,

zaščitna obleka). Proizvodno tekmovanje sestavljajo naslednje discipline:

- obračanje letve in montiranje verige
  - prerezovanje hloda s kombiniranim rezom
  - podžaganje drevesa z motorno žago
  - podžaganje stebila
  - podiranje drevesa na balon
  - kleščenje vej
  - precizno prerezovanje hloda na podlagi
- Najboljše tri ekipe dobijo pokale.

Športno tekmovanje

Športno tekmovanje delavcev GG Novo mesto se bo odvijalo v dveh delih. V petek, 28. maja 1982, bo na športnih objektih v Novem mestu tekmovanje v šahu, streljanju in kegljanju. V soboto, 29. maja 1982, pa bo v Trebnjem tekmovanje v teku (kros), metu krogle ter vlečenju vrvi, na športnem igrišču za postajo milice.

Prvi dan se bo tekmovanje odvijalo ob naslednjih časovnih terminih in na naslednjih objektih:

šah – ob 13. uri – v prostorih šahovskega kluba Novo mesto (stari dom JLA),

streljanje – ob 15. uri do 17.30 – v strelskem kabinetu športne dvorane v Novem mestu,

kegljanje – ob 18. uri – na kegljišču na Loki v Novem mestu.

Začetek tekmovanja v teku, metu krogle in vlečenju vrvi bo v soboto, 29. maja 1982, ob 8. uri na športnem igrišču za postajo milice v Trebnjem.

V športni del tekmovanja je vključena tudi pohodna enota, ki bo obiskala spomenik NOB v bližini Trebnjega. Pohodno enoto sestavljajo po dva tekmovalca iz vsakega tozda. Zbor pohodnikov je v soboto, 29. maja 1982, ob 8. uri pred poslovno stavbo toka Trebnje.

Če bo v soboto, 29. maja 1982, slabo vreme, se proizvodno tekmovanje in del športnega tekmovanja, ki naj bi bilo tega dne, prenese na soboto, 5. junija 1982, ob istem času oz. po enakem razporedu, kot je predviden za 29. maja 1982.

JOŽE KOVAČIČ

Zmagovalci iz prejšnjih tekmovanj. Ali jim bo letos zmešal štreno kateri mlajših sekačev?

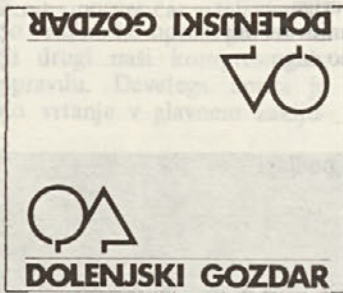
Mi smo delaven narod

ševda denar, kajti vsakogar najbolj zanima, koliko bo dobil denarja. Tako je bilo potrebno nič kolikokrat razložiti, da se od odkupne cene odbijejo stroški sečnje, spravila in prevoza. Obenem pa smo pri tem poslušali, da je odkupna cena prenizka, tudi o raznih slabih izkušnjah z gozdarji, ki da so jih že tolikokrat „naplahtali“. Na koncu je bil kljub omenjenim pripravam sklenjen dogovor, tako da smo imeli proste roke pri izdelavi gozdnogojitvenega in sečnospravilnega načrta.

Pred odkazovanjem je bilo potrebno obvestiti ljudi o točnem času, pri čemer nam jo je muhasto spomladansko vreme nekajkrat zagodlo. Nadalje je bilo potrebno čimprej dobiti minerja in buldožer, da bi naredil 1.000 m dolgo vlako za Timberjack. Prej smo seveda morali posekati drevje na predvideni trasi vlake.

Tako smo vsa pripravljala dela, kljub mnogim težavam pripeljali do konca. Kot sem zapisal na začetku: konec dober vse dobro. Upam pa, da ste razbrali, koliko se je bilo treba truditi, da bo les čimprej dostavljen lesni industriji.

VIKTOR TURK

V stare, težko dostopne bukove sestoje je sekira prišla prepozno. Votli panji debelih bukev to nazorno pričajo. (Foto: Viktor Turk)

Pred nekaj tedni sem imel v Novem mestu sejo skupščine enega izmed sisov. Proti pričakovanju smo kmalu končali in že okoli 13. ure sem se s še dvema udeležencema znašel na dvorišču. Imeli smo se še nekaj službenega za pogovoriti pa pravi kolega: „Kaj bi tu stali. Pojdimo nekam sedet in se v miru pomenimo.“ Rečeno, storjeno. Zapeljali smo se v predmestje, do gostilne, ki stoji na začetku ceste proti Šentjerneju. Precej službenih vozil je bilo tam okoli, zato mi je bilo kar malce nerodno prestopiti prag, saj še ni minila druga ura. No, v mojem primeru se res nisem bal strogega šefa. Toda prav tako nerodno se je srečati s katerim od sodelavcev, drugi dan ti lahko razbobna po vsem tozdu, kako njihov šef pije po gostilnah, medtem ko morajo ini delati. To je običajno neprijetno.

Vstopimo, znotraj pa živo kot v čebeljnaku. Sami veseli, razgreti ljudje, brez takšnih ali drugačnih skrbi. Komaj se zrinemo v kot, iz katerega pa imam dober pregled. Pri točilni mizi je dren, tudi mize so skoraj vse zasedene. Dve natakariči švigata sem in tja. Pri oknu večja skupina vneto igra marjanco. Vsakokrat strahovito zapropota po lesenem zaboju, ko spustijo nekakšno vrtavko z vrvice. Gledam in začnem razglabljeti: Kdo so ti ljudje? So v službi ali ne? Delavci iz tovarn to prav gotovo niso. Oni so ob tem času za svojimi stroji in ne morejo nikamor. Verjetno so to že tisti, ki jim ni težko zapustiti delovnega mesta ali pa so teren-

ski delavci. No, tudi gozdni delavci, sekači, niso! Te so zapeljali daleč v hosto in ne morejo nikamor ulti. Pa še normo imajo. Vsi ti veseli ljudje so bili večinoma v delovnih pajacih ali modrih haljah. Običajno jim v vsakdanjem življenju pravimo „mojstri“. Nekakšni serviserji, uslužnostni delavci in podobno. Torej ljudje, ki jih vedno potrebuješ. Ko zidaš hišo ali pa se ti kaj pokvari. To so ljudje, ki jih moraš dolgo klicati po telefonu, če se je kaj polomilo. Kličes jih, pa jih ni od nikoder. Vedno so nekje na poti. Če pa že pridejo, pridejo z veliko zamudo. Potem pa si mirne vesti obračunajo 8 ur in mi jim s podpisom delovnega naloga dajemo potuho. To so ljudje, katerih delovne ure so presneto drage.

Vrata so se odpirala in zapirala. Najhitreje so se menjavali tisti pri točilni mizi. Videti je bilo, da so nekateri vsak dan tu in to ne le po enkrat. Vsaj po tem, kako so se pozdravljali med seboj, je kazalo, da se dobro poznajo. Kot bi bil v „podružnici“ tozda. Igralci marjance so postajali čedalje glasnejši. Manjša skupina za omizjem je celo poskusila zapeti. Nekateri kar prijetno preživljajo svoj delovni čas! Saj bi se navsezadnje kar prijetno počutil, če ne bi bilo tako zakaženo. Zunaj pa je sijalo spomladansko sonce.

Potem sem se za nekaj časa

Dve veseli o upokojenem cestarju Francu Avguštinu - Andrejčku

Neke zime je zapadlo precej snega. Andrejček, ki so mu takrat tekla zadnja leta pred upokojitvijo, je ravno odmetaval sneg za umikališče ob cesti, ko sem prišel mimo. Pričel sem razgovor z njim, kam bomo s toliko snega, in mimogrede še omenil, naj malo bolj do tal počisti.

„Bom, bom,“ je rekel. „Pa nič ne skrbite, ob sv. Jakobu ga ne bo več.“

Verjel sem mu.

Čez mesec dni pa je zapadlo še več snega. Slučajno sva imela podoben razgovor. Spet me je odpravil z tistimi besedami: „Ob sv. Jakobu ga ne bo več.“

Doma pa le pogledam v pratio, kdaj praznuje ta svetnik. No, vsem, ki se na to tudi nič ne spoznajo, naj povem, da sv. Jakob goduje 25. julija.

To pa se je primerilo še takrat, ko je bil za upravitelja na podturnski upravi inž. Mikloš Hegediš. Bilo je že sredi maja, ko je našel Andrejčka, kako se greje pri ognju, ki ga je zakuril ob cesti.

posvetil svojim sogovornikom...

Naenkrat pa me je nekaj zmotilo. Prislunhem in ugotovim, da je v sobi nenavadno tiho. Pogledam okoli sebe — nikjer nikogar. Bili smo edini gostje. Kaj je zdaj to? Pogledam na uro: dve in deset minut je.

„Glej jih, glej, tičke,“ se mi posveti. „Šiht!“ je konec in odhiteli so domov. Kdo bi posedal v svojem prostem času po gostilnah, ko pa je doma toliko za postoriti.

Kljub temu sem gledal proti vratom in čakal. Zdaj zdaj se bodo odprla in vsula se bo množica tistih, ki so resnično končali z delom v tovarnah, pisarnah in bodo na poti domov skočili na kozarček. Po delu se prileže. Toda nič takega se ni zgodilo.

Svoja zanimiva zapažanja zaupam kolegoma. Eden mi reče: „Kaj ti ni prav? Ljudje so pač pohiteli domov na vrtove in njive, da bo kaj za jesti. Naš narod je marljiv!“

„Kakšne njive neki!“ sem vzkliknil. „Odšli so šmarnico kolit in vezat.“ Nehote sem se spomnil na nekoga, ki je med prvimi potrgal še zeleno grozdje, medtem ko mu je na njivi gnil krompir. „Kaj krompir!“ Glavno da bo pijača,“ je modro izjavil. Tudi ob treh ni bilo nikogar. Dalj pa nisem ne vzdržal in ne čakal. Veste, tudi sam imam v straški gori vinograd — pol črnega in pol belega „amerikana.“

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. inž.

„Kaj še vedno kurite!“ se je začudil.

„Kurim, kurim. Tudi doli na upravi v pisarnah še vedno kurijo,“ se odreže Andrejček.

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. inž.

DOLENSKI GOZDAR

Glasilo izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto — Odgovorni urednik ing. Janez Penca. Uredniški odbor: Mirko Bajt, Franc Bartolj, Tone Fabjan, ing. Jože Falkner, ing. Slavko Klančičar, Uroš Kastelic, Matija Mazovec, ing. Jernej Piškur, Janez Šebenik, Angelbert Tesari. — Izhaja enkrat na mesec v 1400 izvodih. — Uredništvo: Novo mesto, Gubčeva 15 — Časopisni stavek, filmi in prelom DITC Novo mesto, TOZD Grafika; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.